

# Intelligent design kontra darwinisme



## En bevegelse i Isaac Newtons ånd

Jeg assosierer meg med bevegelsen Intelligent Design (ID). Denne bevegelsen er omgitt av avvisende uvenner og bedrevitende venner. Uvennene vil bekjempe oss, mens vennene vil belære oss. Uvennene og vennene er til sammen så dominerende at det ofte ikke blir plass til oss. Valget mellom å bli beskyttet av uvenner og fortært av venner er ikke enkelt. Ikke sjelden er våre venner vanskeligere å ha med å gjøre enn våre uvenner. Hverken venner eller uvenner har fått med seg at vi er en bevegelse som prøver å blåse liv i våre lærefedres holdninger. Våre lærefedre er pionerene som stod bak den moderne naturvitenskapen, og blant dem var Isaac Newton den fremste. Newton mente at naturen var skapt. Newton trodde at naturlovene var et uttrykk for Skaperens orden i naturen og Skaperens styring av naturen. Vi vil prøve å klassifisere naturlovene med utgangspunkt i Newtons fysikk.

## De forfengelige kan forstå alt

Vi skal ta for oss naturlovene ut fra prinsippene i Intelligent Design. Men før vi går inn på de konkrete lovene, kan det være på sin plass å påpeke noen paradokser som har med naturlover og bevissthet å gjøre. Enkelte av dagens fysikere føler at de forstår nesten alt når det gjelder den døde natur. De etablerte lovene for gravitasjon, mekanikk, termodynamikk og elektromagnetisme oppleves som fullstendig gjennomsiktede for disse folkene. Dette føler de selv. I alle fall uttrykker de seg slik offentlig. Slike folk er seg bevisst det ene store gjenværende mysterium her på denne planeten: Den menneskelige bevissthet. Drømmen som disse selvbevisste folkene bærer på, er å finne den store universelle lovmessigheten bak bevisstheten.

• *Bevissthetsformelen, som både definerer matematisk hva bevissthet er og beviser når og hvorfor bevisstheten vil inntreffe*

Det grunnleggende dilemmaet forbundet med denne grensesprengende, men ukjente formelen, er at den forutsetter en erkjennende bevissthet. Den forutsetter akkurat det samme som den skal bevise. Dermed kommer beviset aldri i gang, for det har ikke noe punkt det kan starte fra. Den for noen ubehagelige sannhet er at det aldri vil bli funnet noen bevissthetsformel. Kanskje vil det bli funnet en hybris-formel, som en eller annen maktfigur hevder handler om bevissthet. Men som i virkeligheten bare handler om hans egen forfengelighet. Det er nemlig intet intellektuelt prosjekt å bevise bevisstheten. Det er et forfengelighetsprosjekt som ikke sier mye om begrepet bevissthet. Men det sier en del om den hovmodige forfengeligheten til den fremmelige bevissthetsbeviseren.

Her blir ting snudd fullstendig på hodet. Er det noe som ikke er et mysterium her på jorden, så er det vår egen bevissthet. Alle andre ting er større mysterier for oss. Lovene for den døde natur er mystiske, for vi forstår ikke med vår fornuft hvorfor de gjelder. Livets genetiske algoritmer er mystiske. Disse algoritmenes forhold til sine levende organismer er mer subtilt enn vi kan fatte. Andre menneskers sinn er også noe vi aldri kan leve oss fullkomment inn i. En eneste ting er ikke-mystisk for oss, og det er vår egen bevissthet. Den er nemlig vårt subjektivt faste punkt som vurderer alt annet i tilværelsen ut fra.

- *Vår bevissthet følger ikke av naturens lover*
- *Vår bevissthet er ingen slave under naturens lover*
- *Våre formuleringer av naturens lover forutsetter bevissthet*
- *Vår forståelse av hvordan naturens lover virker, forutsetter bevissthet*

Dermed er bevisstheten likevel ikke det store mysteriet som naturlovene skulle løse. Det er snarere naturlovene som er mysteriet. Et mysterium som vår bevissthet prøver å løse.

Naturlovenes virkning er et mysterium som vår ikke-mystiske bevissthet må finne seg i å streve med. Men som den aldri klarer helt å løse. Båndet mellom årsak og virkning lar seg ikke gripe av vår fornuft. Vi er henvist til å stole på våre vaner, som tilsier at naturlovene fortsetter å virke akkurat slik de har virket før.

Våre vaner er algoritmisk atferd. Siden vi mennesker er vant til å gjøre så mange algoritmiske ting hele tiden, skulle man kanskje tro at hele vår naturbeskrivelse var algoritmisk. Det er den ikke. Faktisk er det slik at hele den grunnleggende beskrivelsen av den døde natur er ikke-algoritmisk. Det er egentlig litt pussig at vi moderne mennesker i